

Janowiec Kościelny, 12.04.2019 r.

URZĄD GMINY
JANOWIEC KOŚCIELNY
13-111 Janowiec Kościelny 62

Szanowny Pan
Mateusz Morawiecki
Prezes Rady Ministrów

Szanowna Pani
Anna Zalewska
Minister Edukacji Narodowej

Szanowna Pani
Teresa Czerwińska
Minister Finansów

RPW/22755/2019 P
Data: 2019-04-16

Znak pisma: OSR. 4424.11.2019

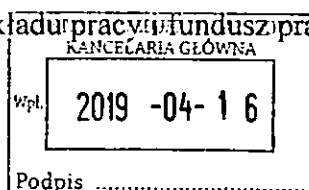
Jako Wójt Gminy Janowiec Kościelny uprzejmie informuję, iż popieram „List otwarty – stanowisko Związku Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej w sprawie finansowania zadań oświatowych przez samorzady” i zgadzam się z ich treścią.

Z punktu widzenia samorządów istotną kwestią jest ponoszenie kosztów na oświatę jako całości zadania. Od szeregu lat samorząd Gminy Janowiec Kościelny, podobnie jak inne gminy, dokłada z budżetu znaczne środki, gdyż subwencje nie pokrywają rzeczywistych kosztów:

Rok	Plan	Wykonanie	Subwencja	Dotacje + środki pozyskane	Wkład własny gminy (kol.3-kol.4-kol.5)
1	2	3	4	5	6
2017	4.853.027,73	4.479.806,57	2.966.052,00	293.559,47	1.220.195,10
2018	5.118.555,08	4.874.301,46	3.079.927,00	277.097,18	1.517.277,28

Rok	Plan	subwencja	Dotacje + środki pozyskane	Wkład własny gminy (kol.2-kol.3-kol.4)
1	2	3	4	5
2019 stan na 10.04.	5.684.452,19	3.019.799,00	174.287,00	2.490.366,19

Subwencja oświatowa nie rekompensuje również wydatków na wynagrodzenia nauczycieli, tylko w 2019 roku gmina dołoży do wynagrodzeń brutto 131.257,00 zł i 594.332,00 zł na składki ZUS od zakładu pracy i funduszu pracy.

Mimo, iż Ministerstwo Edukacji Narodowej zapewniło, że zadania samorządów w 2018 roku zostaną pokryte również z rezerwy 0,4% części oświatowej subwencji ogólnej uwzględniając tym samym potrzeby samorządów w czasie wdrażania reformy edukacji obietnice zostały spełnione marginalnie, dofinansowanie do wypłaconych odpraw nauczycielom odchodzącym na emerytury w związku z reformą oświatową przy odprawach wypłaconych w wysokości 33.601,00 zł gmina otrzymała dofinansowania 4.968,00 zł, natomiast przy wnioskowanej kwocie 222.750,00 zł na dofinansowanie pomieszczeń do nauki pozyskanych w wyniku adaptacji otrzymane dofinansowanie wyniosło 40.000,00 zł, a więc przy wnioskowanej kwocie 256.351,00 zł ogółem kosztów poniesionych przez gminę na odprawy i remonty rząd dofinansował gminie ledwie 17,5% - to kropla w morzu potrzeb. Jak widać koszty reformy okazały się znacznie wyższe i znacznie obciążły budżet gminy, a rząd wdrażając reformę oświaty bez porozumienia ze środowiskiem nauczycielskim oraz samorządowcami, przerzucił odpowiedzialność za wszystkie sprawy oświatowe, w tym kwestie finansowe, na gminy i powiaty, które są organami prowadzącymi szkoły.

Finansowanie oświaty, wobec niedoszacowania przekazywanej nam subwencji oświatowej, przekroczyło racjonalne wspomaganie procesu edukacji młodego pokolenia przez samorządy lokalne. Poziom niezbędnego udziału własnych środków w finansowaniu podstawowych działań oświatowych, odbywa się najczęściej kosztem inwestycji infrastrukturalnych. Chcąc podołać realizacji powyższych zadań, gmina musi podejmować działania mające na celu szukanie oszczędności finansowych. Coroczne wygospodarowanie własnych środków w budżecie gminy na zadania z zakresu oświaty to wyzwanie i świadoma odpowiedzialność, że odbywa się to kosztem innych ważnych zadań dla mieszkańców.

Reasumując należy podkreślić, że czas najwyższy, aby wobec wzrostu gospodarczego i zwiększonych dochodów Państwa zwiększyły się również nakłady na edukację oraz zmienił się algorytm naliczania subwencji dla szkół wiejskich. Wypracowanie najlepszych rozwiązań wymaga współpracy z samorządami, sukcesywnej weryfikacji i rzetelnej oceny, opartej na miarodajnych czynnikach, w przeciwnym wypadku staniemy przed paraliżem budżetów lokalnych samorządów, a chcę wierzyć, że nie o to chodzi obecnemu rządowi.

Wobec powyższego proszę o podjęcie natychmiastowych działań naprawczych w zakresie edukacji.

WÓJT GMINY
Piotr Rakoczy

Załączniki:

1. List otwarty – stanowisko ZGWRP w sprawie finansowania zadań oświatowych przez samorządy.

Związek Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej

List otwarty – Stanowisko
Związku Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej
w sprawie
finansowania zadań oświatowych przez samorzady

Stwierdzamy, że obecny system finansowania zadań oświatowych przez samorzady wyczerpał się! Część oświatowa subwencji ogólnej, w następstwie wieloletniego niedoszacowania rosnących corocznie w tej dziedzinie zadań, pozostaje obecnie bez sensownego związku z rzeczywistymi nakładami samorządów na subwencionowane zadania oświatowe.

Naprawa systemu poprzez modyfikowanie algorytmu naliczającego część oświatową subwencji ogólnej dla samorządów nie jest możliwa. Pokazują to niefortunne, choć czynione w dobrej wierze i z udziałem strony samorządowej próby dostosowania zbudowanego w latach 1999-2000, a później zmienianego wielokrotnie modelu podziału subwencji oświatowej.

Model ten powstał dla innej struktury sieci szkolnej, budowanej przy założeniu, że proces racjonalizacji będzie systematycznie postępował sprawiając, iż liczebność oddziałów szkolnych zapewni, poprzez bon oświatowy na ucznia, rzeczywiste pokrycie kosztów prowadzenia oddziału i całej szkoły z subwencji oświatowej.

Te założenia od dawna są nieaktualne. Przeciwnie, wyraźnie preferowany jest proces wręcz odwrotny. Nie oceniając zjawiska, stwierdzić trzeba, że narzędzie stało się anachroniczne. Trzeba też wspomnieć o innych narzędziach kształtowania kosztów prowadzenia zadań oświatowych, jak swoboda samorządów w kształtowaniu sieci szkolnej oraz decydującego wpływu na arkusze organizacyjne szkół. Te prawa zostały samorządom odebrane!

Od wielu już lat część oświatowa subwencji ogólnej nie wystarcza na sfinansowanie subwencionowanych zadań oświatowych. Powinna wystarczyć na nauczycielskie wynagrodzenia oraz inne bieżące koszty prowadzenia szkół. W rzeczywistości nie starcza w wielu samorządach wiejskich i miejsko-wiejskich nawet na nauczycielskie pensje.

Minister Edukacji prowadzi ze środowiskiem nauczycielskim negocjacje płacowe zapowiadając, słusznie zapewne, ich podwyższenie. Nie wspomina jednak o tym, czy płatnik, czyli samorząd otrzyma stosowne środki na wypłatę nowych wynagrodzeń? Nie wspomina także o stosownej rekompensacie na wykonywane, a niedoszacowane w ostatnich latach nowe zadania związane choćby z wdrażaniem reformy systemu edukacji.

W tej sytuacji jedynym racjonalnym i bezpiecznym dla polskiego systemu edukacji rozwiązaniem jest przejęcie obowiązku wypłat wynagrodzeń nauczycielskich bezpośrednio przez budżet państwa.

Zasada, iż ustalający wysokość wynagrodzeń jest jednocześnie ich płatnikiem, wyeliminuje wszystkie pojawiające się w tej sprawie wątpliwości i uczyni przejrzystym system finansowania nauczycielskich wynagrodzeń. Będzie też zgodne z wyrażanymi przez wszystkie nauczycielskie związki zawodowe postulatami!

Poznań, dnia 7 lutego 2019 r.

Przewodniczący
Związku Gmin Wiejskich
Rzeczypospolitej Polskiej

Marek Olszewski